

FINESTRA D'OPORTUNITAT

Sobre preguntes, teories i botons

Per Silvio Falcón

Raimon Obiols teoritzà la "**tesi del botó**" sobre la independència de Catalunya. Segons explica a les seves memòries (*El mínim que es pot dir, Memòries Polítiques*, La Magrana RBA, Barcelona, 2013) en una reunió amb la plana major del PSC i del PSOE va afirmar que "**en una situació que garantis que la independència de Catalunya no tinguis cap mena de contrapartida negativa, ni per a Catalunya ni per a Espanya, una majoria dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya hi estaria a favor**". Maragall, Lluç o González eren dins aquella sala. D'aquell 1988 de govern *felipista* a l'actual clima polític a l'Estat han canviat molt les coses. La diferència principal és que ara la gent és disposada a molt més que a prémer un botó, com demostren les mobilitzacions de l'ANC del 2012 i 2013. Potser perquè per la independència han fet molt més els **separadors** que els *separatistes*.

Els darrers mesos alguns empresaris catalans han alertat sobre el procés sobiranista tot referenciant, sense saber-ho, la teoria del botó. Deien "*les conseqüències econòmiques seran apocalíptiques*" i que "*moltes empreses marxaran de Catalunya*", mentre paradoxalment amenaçaven de retirar les seves inversions al nostre país si tot plegat anava endavant. L'autogovern (fins i tot el concert econòmic!) ja els hi està bé, però, com que no existeix el "**botó Obiols**", més val, segons ells, deixar-ho estar. Aquests empresaris han volgut dir la seva amb l'objectiu de frenar - i posar por al cos de la gent - el procés democràtic que es va engegar arrel de les darreres eleccions. Legítima defensa d'un interès particular.

Però no només ho han fet alguns empresaris, sinó que el govern espanyol ja ha afirmat que no negociarà cap consulta amb Catalunya i que prohibirà tota consulta que no sigui engegada per les institucions de l'Estat. Conclusió fàcil: la consulta no és legal perquè el govern espanyol no vol que ho sigui (via l'article 150.3 de la Constitució). Per tant, els unionistes ja han posat sobre la taula (repetidament) algunes de les seves eines i instruments per evitar la independència de Catalunya. La por com a argument bàsic i la defensa de l'*status-quo* com a màxima.

Malauradament, no podem fugir d'aquest reguitzell de despropòsits hispànics pitjant màgicament amb el botó Obiols. Tot i això, enmig del debat sobre la pregunta de la consulta al poble de Catalunya (epicentre del procés i clau de

volta de la independència) ha sorgit quelcom més a tenir en compte. Catalunya pot prémer un altre botó.

Com diu el periodista Tian Riba, "**si el Jaume I de Sant Vicenç amaga**" amb prémer el botó nuclear que seria "aturar l'economia una setmana" sembla que s'embolica la troca i ja no ho veiem clar tot plegat. Les paraules d'Oriol Junqueras a Brussel·les sobre els instruments que té la ciutadania catalana per tal de fer prevaldre el seu "*political will*" només haurien de sorprendre als desencantats del procés. No entenc que implícitament alguns vulguin renunciar a utilitzar totes les eines que tenim al nostre abast per anar a les urnes a decidir el nostre futur. Volem ser independents d'un Estat que ens pot suspendre l'autonomia, enviar els tancs i ofegar-nos econòmicament en qüestió de poc temps. No em semblen pas pocs instruments al servei d'impedir que votem.

El botó *nuclear* d'en Junqueras està dissenyat per garantir que el poble català pugui votar. I que voti amb totes les conseqüències clares; amb pregunta clara i resposta explícita, tal i com ho ha demanat a les urnes i amb mobilitzacions populars sense precedents. I el botó no el té l'Oriol a la seva seu a Calàbria, potser roman amagat als headquaters de l'Assemblea Nacional Catalana. O fins i tot també tindran molt a decidir al carrer Viladomat o a la Rambla del Raval, des d'on la PIMEC i la UGT treballen respectivament. O a les llars de moltes i molts catalans.

Precisament va ser Josep Maria Álvarez (UGT), en una conferència fa uns dies, qui no va descartar la proposta Junqueras, tot admetent que ara per ara no és a l'agenda. Doncs és clar que no. I seria un escàndol que hi fos, ja que això voldria dir que Espanya estaria posant traves a la consulta. Curiosament, tampoc estava en agenda la independència quan Obiols parlava del botó a González o Maragall, però no deixava de ser una garantia d'autonomia d'aquell PSC envers el PSOE. Era, com ara, una eina de "guerra freda".

Els botons estan fets per no ésser premuts. Les preguntes dels referèndums, en canvi, estan dissenyades per tal d'obtenir respostes clares davant de canvis polítics. El referèndum d'entrada a l'OTAN o sobre la Constitució Europea en són exemple. I en aquest canvi polític cal parlar clar a la ciutadania i a l'àgora internacional: Catalunya no s'arronsa en aquest camí democràtic cap a la independència. I cal ser honest amb la nostra gent: donant-nos les mans no s'activa el botó d'en Raimon Obiols.